

TOYK UZMANLIK EĞİTİMİ AKREDİTASYON SÜRECİ

TOD-TOYK, TTB-UDEK ile işbirliği içerisinde, uzmanlık eğitiminde asgari ulusal standartların sağlanması, yaygınlaştırılması ve uluslararası düzeye yükseltilmesi amacıyla akreditasyon sürecini 2017 yılında başlattı. Bu, eğitim veren birimlerin gönüllülüğüne dayanan ve ziyaret programları ana ilkeleri ile yürütülen bir süreçtir. Akreditasyon gönüllülük esasına göre yapılır, hiçbir klinik isteği dışında akreditasyona tabi tutulamaz.

A. Standartların saptanması (Yapılandırılma, Süreklilik, Düzenlilik):

1. TTB ve Uluslararası Standartlar temel alınarak Ulusal Standartlar saptandı (Bkz. Akreditasyon Standartları)

2. Standartlar TOD-NET'ten duyurulmaktadır.

B. Başvuru takvimi (Bkz. UTEAK):

1. TOD-NET duyurusu sonrası **1- 31 Ekim tarihleri arasında** akredite edilmek istenen eğitim klinikleri TOYK Başkanlığına başvurabilirler. (Bkz. Akreditasyon Başvuru dilekçesi). Başvuru dilekçe ve Öz-değerlendirme raporu ile yapılır (Bkz. OZDEGERLENDİRME RAPORU HAZIRLAMA KILAVUZU2015 ve 2019 sürümü). Dosyada istenen bilgiler takvim yılına değil eğitim yılı tanımlamasına göre geriye yönelik olmalıdır. Öğretim üyeleri dosyaları YÖK tarafından akademik başvurularda kullanılan format şeklinde hazırlanmalıdır.

2. Öz-değerlendirme raporu ve tüm belgelerin PDF formatında 5 adet CD'ye kaydedilmesi ve bu şekilde TOYK'a gönderilmesi gereklidir.

3. Tercihan akreditasyona başvuran klinik bir komite oluşturur ve görev dağılımını tanımlarsa daha iyi olur ancak eğitim sorumlusu mutlaka olmalı ve komite eğitim görevlilerinden oluşmalıdır. Başkan anabilim dalı başkanı veya eğitim sorumlusu olmalıdır.

4. Başvuran klinikler öz-değerlendirme raporlarını kendi internet sitelerine koymalıdır.

5. TOYK Öz-değerlendirme rapor değerlendirme komisyonu rapor hakkında görüşünü TOYK Başkanlığına ilettikten sonra karar **15-31 Aralık** tarihleri arasında eğitim kurumuna bildirilir. Dosya değerlendirmesi ayrı değerlendiricilerce hazırlanıp sonuçlandırma beraber yapılabilir.

6. TOYK Öz-değerlendirme raporunun standartları karşılanması durumunda kurum ziyareti için **1 -15 Ocak** tarihleri arasında yapılan görüşmeler sonrasında ziyaret tarihi ve ekibi netleştirilir. **1 Şubat 15 Mart** tarihleri arasında kurum ziyareti gerçekleştirilir. TOYK Öz-değerlendirme raporu standartlarının karşılanması konusunda belirsizlikler var ise TOYK kararın bildiri aşamasında ek belgeler talep edebilir. Belgelerin tamamlanması için ilgili kliniğe **15 Ocak** tarihine kadar ek süre verilir. Belgeler tamamlandığında TOYK Öz-değerlendirme raporu standartları karşılanma durumunda kurum ziyareti için yapılan görüşmeler sonrasında ertesi ay (**1 Şubat 15 Mart** tarihleri arasında) kurum ziyareti gerçekleştirilir.

7. Ziyaret günü tespiti: Ziyaretler **her yılın 1 Şubat 15 Mart** tarihleri arasında yapılır. Kliniğin **15 gün önceden** ziyaret ve ziyareti yapacaklar konusunda bilgisinin ve onayının olması gereklidir.

8. Ziyarete gidilecek klinikteki öğretim üyelerine ziyaret program akışı eğitim sorumlusu tarafından imza karşılığı verilmeli ve imza sirküleri ziyaret sırasında ziyaretçilere sunulmalıdır.

9. Ziyaret sonrası **15 gün içerisinde** değerlendirme sonucu eğitim kurumuna iletilir. Standartların karşılanmasında görülen eksikliklerin tamamlanması için **1 ay ek süre** verilir. Bu sürenin bitiminde eksiklerin tamamlandığına dair başvuru olursa yeniden ziyaret yapılır ya da belge kabul edilir. Temel standartların karşılanamaması durumunda bir sonraki dönem başvuru için davet çıkarılır. j.

“Eğitim Kurumu Akreditasyon Belgesi” almaya hak kazanan kurumun belgesi eğitim kurumunda yapılan törenle eğitim sorumlusuna TOD MYK tarafından belirlenecek tarih ve yerde sunulur.

C. Komisyonlar

1. Öz-değerlendirme raporunun değerlendirilmesinde 3 TOD üyesi olması gereklidir. Gerek duyulursa TOYK YK'dan deneyimli ek 1 kişi akışın sağlıklı seyretmesini sağlamak amacıyla bulunabilir.

2. Kurumun ziyaretle gözlemlenmesinde (dış değerlendirme) biri Öz-değerlendirme Raporu değerlendirme grubunun raportörü olmak üzere 3 TOD üyesi + 1 TTB UDEK üyesinin olması gereklidir.

3. Ziyaret gözlemcilerinin kurumun bulunduğu il dışındaki şehirlerden olması ve geçmişte o kurumdan eğitim almamış olması gereklidir.

4. Gözlemciler ziyaret öncesinde aralarında bir başkan ve bir raportör seçerler.

5. Öz-değerlendirme raporu gözlem ziyaretinden en geç 15 gün önce gözlemcilere gönderilmiş ve ziyaret gözlemcileri tüm raporu okumuş olmalıdır.

6. Öz-değerlendirme komisyonu ve ziyaret gözlemcileri gizliliğe uyacaklarına ve etik davranacağına dair belge imzalamış olmalıdırlar. Raporlar dışında gözlemlerle ilgili hiçbir bilgi üçüncü şahıslarla paylaşamaz.

7. Ziyaret gözlemcilerinin kimlikleri ziyaret edilecek kliniğe önceden bildirilir. Kliniğin onaylamadığı ziyaretçiler ziyarete katılamazlar.

D. Öz-değerlendirme süreci:

1. Akreditasyon talebinde bulunan Göz Hastalıkları Eğitimi veren Klinik TOYK standartlarına uygun Öz-değerlendirme raporu hazırlamaları gereklidir. (Bkz. OZDEGERLENDİRME RAPORU HAZIRLAMA KILAVUZU2015). Tüm belgeler 1 adet basılı ve 5 adet de CD kayıtlı olmalıdır.

2. Raporda:

a. Akreditasyon Başvuru Dilekçesi: Tıp Fakültelerinde Göz Hastalıkları anabilim dalı başkanı tarafından doldurulur ve dekan tarafından imzalanır ve onaylanır. Eğitim ve Araştırma Hastanelerinde ise formun Göz Hastalıkları Kliniği eğitim sorumlusu tarafından doldurulması ve hastane yöneticisi tarafından onaylanması ve imzalanması gereklidir.

b. Öz-değerlendirme Raporu: TOYK Akreditasyon standartlarına sahip olduğunu gösteren Öz-değerlendirme Raporunun Tıp Fakültelerinde Göz Hastalıkları Anabilim dalı başkanı tarafından, Eğitim ve Araştırma Hastanelerinde Göz Hastalıkları Kliniği eğitim sorumlusu tarafından doldurulması gereklidir. Formun bir kopyası AD Başkanı veya Eğitim Sorumlusunda kalmalıdır. Raporda şu belgelerin olması gereklidir:

- Eğitim Kliniğinin misyonu, vizyonu, hedefleri ve uzmanlık eğitimi programını içeren yönerge (program yönergesi güncel olmalı ve asistan eğitim programı ile çelişmemelidir)
- Başvuru tarihi itibarıyla klinikte görev yapmakta olan uzmanlık öğrencilerinin bilgileri,
- Göreve başlayan her asistana yazılı verilen, uygulanan, standardize edilmiş, asistanın görev- yetki- sorumluluklarını bildiren rapor ile TUKMOS müfredatı ve TOD 'a göre hazırlanmış 4 yıllık asistan eğitim programı ve asistan oryantasyon eğitimi raporu
- Asistanların başvuru tarihinden önceki 3 yıllık akademik dönemin eğitim ve çalışma programı. Bu eğitim programında (seminer, ders, vaka takdimi, makale) ilgili öğretim üyelerinin de isimlerinin de yazılması gereklidir, çalışma programlarında poliklinik danışmanı, servisten sorumlu danışman eğiticilerin isimleri de belirtilmelidir.
- Asistan tarafından sunulması gereken seminer – makale – olgu sunumu minimum sayıları ile asistanın katılması/yürütmesi gereken araştırma projesi-bildiri-yayın minimum sayılarını gösteren liste
- Kurumda bulunan TOD eğitim birimlerinin isimleri ve birimlere ait rotasyon sürelerini gösteren liste, Birimler için ayrı mekanların olup olmadığının belirtilmesi ve birimlerde gerekli donanımın raporlanması
- Asistanın kendi başına yapabildiği cerrahi müdahalelerin listesi ve hedeflenen minimum sayıları, yürütebildiği uygulama becerilerinin listesi
- Periyodik yapılan asistan değerlendirme sınavlarının tarihlerini, bölümlendirilmiş ise hangi konuları kapsadığını belirten son 3 yıla ait liste, değerlendirme sınavlarının kriterleri de dahil edilmelidir.
- Uzmanlık tezlerinin kriterlerini açıklayan rapor
- Asistanların son 6 aylık nöbet listeleri
- Tüm asistanların "Asistan Karneleri"nin kopyası, Asistan karneleri ilgili öğretim üyesi ve asistan tarafından imzalanmış veya onaylanmış olmalı, Asistan karnelerinde TODNET TOYK sayfasında bulunan "online asistan karnesi" veya "excell asistan karnesi"nde yer alan bilgilerin tamamı doldurulmuş olmalıdır.
- Halen klinikte görev yapmakta olan eğiticilerin son 3 yıldaki bilimsel çalışmalarının listesi, tüm eğiticilerin isim ve unvanlarını, aktif üyesi oldukları TOD birimlerini, klinikte hangi eğitim biriminde görev yaptıklarını belirten liste; eğiticilerin görev aldıkları eğitim birimine ait, yurt içi veya yurt dışı resmi kurumlardan aldıkları eğitimlerin sertifikaları
- Son 3 yılda klinikte yapılmış ameliyatların isim ve sayılarını gösteren liste,
- Uzmanlık öğrencilerinin dolduracağı formlar (asistan temsilcisi tarafından, tüm asistanların katılımı ile doldurulduktan sonra Öz-değerlendirme raporu ile birlikte klinikteki eğiticiler görmeksizin TOYK'a kapalı zarf ile iletilecektir), (Bkz. Asistan Değerlendirme Formu),
- Kliniğin ilgili öğretim üyesi tarafından imzalanmış cihaz envanteri (bu envanteri hazırlarken TUKMOS'un 5.2'nci maddesinde belirtilen mekan standartlarından yararlanılmalıdır).
- Son 3 yılın denetleme raporları
- Kalite Birimi ile ortaklaşa düzenlenen eğitimlerin/uygulamaların raporları
- Asistanlara eğitim sürecinde iletişim uzmanları tarafından verilen kişilerarası iletişimi geliştirici eğitimlerin ve profesyonelizm konusunda verilen standart eğitimlerin raporları, bilimsel verilerin analizi ve istatistiksel anlamlılık konusunda, kanıta dayalı tıp yaklaşımına dair eğitim programları

- - Eğitim programlarının koordinasyonunu sağlayan eğitim sorumlusu/ program direktörünün ismi ve "Eğiticinin Eğitimi" sertifikası
- Başvuru dosyasında şekil veya içerik yönünden eksiklik yoksa gözlemci ziyareti için kliniğin eğitim sorumlusu veya anabilim dalı başkanı tarafından, Dekanlık veya Başhekimlik makamının bilgilendirildiğine dair belge

3. Öz-değerlendirme raporu (asistanların dolduracağı formlar hariç) kurumun kendi web sayfasında yayınlanmalıdır (hasta mahremiyeti açısından dosya ve hasta ismi verilmeden asistanların yaptıkları ameliyat sayısı ve tipleri belirtilmelidir).

4. Değerlendirme sonucunda şekil veya içerik açısından eksiklik saptanmazsa TOYK tarafından eğitim kliniğine bilgilendirme yazısı gönderilir. Ziyaret aşaması planlanır.

E. Dış değerlendirme: Kurumun Ziyaretle Gözlemi

1. Ziyaretin amacı denetleme değil değerlendirme ve gözden geçirmektir. Ziyaret tarihi klinikle birlikte kararlaştırılır. Ziyaretin her aşamasında fotoğraf çekilebilir.

2. Ziyaretin kliniğin öğretim üyelerine, asistanlarına ve tüm çalışan personeline imza karşılığı duyurulmuş olması gereklidir.

3. Her oturumda not alınmalı ve her oturum sonunda küçük bir değerlendirme yapılmalıdır (15'er dkx4: Asistanlarla görüşme, Eğiticilerle görüşme, Klinik gözlemeleme, Yöneticilerle görüşme). Bu görüşmeler toplantı salonunda resmi konumda yapılmalıdır.

4. Kliniğin kapısına ziyaret yapılmakta olduğuna dair yazı asılmalıdır.

F. Ziyaret planı:

1. **Açılış Toplantısı:** Ziyarete önce açılış toplantısı yapılmalıdır. Açılış toplantısı herkese açıktır, bunun duyurusu önceden hastane yönetimi tarafından yapılabilir. Bu toplantıya dekan, hastane başhekimisi vs. davet edilmiş olmalıdır. Ayrıca ziyaret ekip başkanı da kendisini ve ekibini tanıtır, ziyaretin amacını kısaca anlatır.

2. **Tanıtıcı Sunum** (45 dk): Açılışın ardından ziyareti talep eden kurum tarafından bölümü 9 standart başlık altında tanıtan bir sunum yapılmalıdır. Eğitim sorumlusu öz değerlendirme raporunu sunar, raporda olumlu ve geliştirilmesi gereken yönler varsa başlıklar halinde belirtilir.

3. **Asistanlarla görüşme:** (60 dk) Görüşülecek Asistan listesi önceden belirlenmiş olmalıdır. Ziyaret ekibinin görüşme yapacağı asistan gruplarını odada oturarak değil, ayağa kalkıp kapıda karşılaması uygundur, böylece sınav havası yaratılmamış olur. Asistanlarla yapılan görüşmelerde amaç ziyaret öncesinde iletilen Öz-değerlendirme raporunda yer alan bilgileri karşılaştırmaktır.

- Klinikte uzmanlık öğrencisi sayısı 10'dan fazlaysa her yıldan 1-2 öğrenci ile grup olarak görüşülmelidir. Daha azsa her biriyle görüşülür. Bu görüşme gizli olmalı ve bilgiler gizli kalmalıdır. Uzmanlık öğrencilerine konuşmaların gizli tutulacağı ve görüşmenin mahremiyeti konusunda güvence verilmelidir. Görüşmede eğiticiler olmamalı, asistanların kendilerini rahat ifade edebilmeleri ve özgür hissetmeleri sağlanmalıdır.
- Görüşme sırasında uzmanlık öğrencilerinin karneleri yanlarında bulunmalıdır. Asistan karnelerinde TODNET TOYK sayfasında bulunan "online asistan karnesi" veya "excell asistan karnesi"nde yer alan bilgilerin tamamının doldurulmuş olduğu görülmelidir.

- Uzmanlık öğrencilerine eğitim programlarında geliştirilmesini gerekli gördükleri noktalar sorulabilir, klinikleri ile ilgili olumsuz yorumlar kesinlikle yapılmamalıdır.

4. Eğitimcilerle görüşme: (60dk) Eğitimcilerle yapılan görüşmelerde amaç ziyaret öncesinde iletilen Öz-değerlendirme raporunda yer alan bilgileri karşılaştırmaktır. Bu görüşmeler de toplantı salonunda yapılmalıdır.

Ziyaret ekibi, eğitim kurumunun Anabilim Dalı Başkanı veya Eğitim Sorumlusu (eğitim programı sorumlusu), öğretim üyeleri, başasistanlar, uzmanlar ile bire bir ve/veya grup halinde görüşmelidir. Eğitim alanlar gibi eğitimcilerden de geri bildirim alınmalıdır.

Görüşmeler sırasında daha önceden ibraz edilmemiş getirilen belgeler alınmaz, ancak rapor edilir, belge yok ise istendiği belirtilir.

5. Klinik ortamı gözleme: (60dk) Önceden kararlaştırılmış ortamlar ziyaret edilir (kütüphane, bilgisayar ortamı, poliklinik, işlem odaları, ameliyathane, araştırma alanları, asistan odası veya dinlenme alanları vs.).

Değerlendirme sürecinde kuruma ait veri tabanı (eğitim çalışmaları ile ilgili belgeler vb.) ve istatistik kayıtlarından (hasta kayıtları vb.) yararlanılabilir.

6. Yöneticilerle görüşme: (30dk) Ziyaret programı içerisinde uygun zamanda eğitim kurumu üst yönetimi (Dekan, Eğitim Araştırma Hastanesi Yöneticisi) ile görüşme yapılmalıdır. Eğitim kurumunun yöneticileri ile sabah görüşülmüş ise tekrar görüşmeye gerek olmayabilir.

7. Ziyaretin sonunda:

a. Ziyaret Kurulu, değerlendirme, karar verme ve öneri sunma aşamaları için, kendi üyeleriyle hemen bir toplantı yapar. TTB temsilcisine ziyaret programı akışı ile ilgili eksik olup olmadığı sorulur (30dk).

b. Ziyaret, eğitimcilerle birlikte yapılan bilgilendirme oturumu ile sonlandırılır. Bu toplantıya asistanlar katılabilir (30dk). Bu oturumda ziyaret sonucu ile ilgili kesinlikle herhangi bir yorum yapılmaz, sonuç bildirilmez.

c. Kurum ziyareti bitiminden hemen sonra eğitim sorumlusundan hem ziyaret hem de standart değerlendirme formu üzerine geri bildirim istenir (Bkz. Ziyaret ekibi değerlendirme formu).

Toplam ziyaret süresi yemek arası olmaksızın 6,5 saat sürebilmektedir. Bu nedenle gerektiğinde ertesi gün ziyarete devam etmek gerekebilir.

G. TOYK Ziyaret Gözlem Raporu

1. Klinik ziyareti yapan gözlemciler karar raporu hazırlarlar. Ziyarete rapor taslağı hazırlanmış olarak gidilmelidir.

2. Gözlemciler ziyaret programına uygun olarak çalışmalarını tamamladıktan sonra "Akreditasyon" kararı olumlu ise sonuç, TOD Başkanlığı tarafından "Akreditasyon Karar Formu" ile eğitim kliniğine, "Dekanlık Akreditasyon Karar Formu" ile Tıp Fakültesi Dekanlığına

veya “Başhekimlik Akreditasyon Karar Formu” ile EAH Hastane Yöneticiliğine bildirilir. Sonuç aynı gün sözlü olarak bildirilmez.

3. Ziyaret ekibi raporu tamamlar, TTB temsilcisinin raporu ile birlikte iki rapor 1 ay içinde TOYK’a gönderilir. Ziyaretin sonunda hazırlanan raporun sonuç bölümüne imza atar, değerlendirme bölümünü imzalamaz. Raporun elektronik ortamda (PDF), CD’de ve basılı kopyaları hazırlanmalıdır.

H. TOYK Son Karar

1. Öz-değerlendirme raporu ve Ziyaret raporu TOYK tarafından 15 gün içinde görüşülerek son karara varılır.

2. TTB’ye TOYK’un verdiği nihai karar iletilir.

3. Karar olumlu ise Eğitim kliniği Akreditasyon almış olur. Beş yıl boyunca geçerli olacak ve kliniğin eğitim yönünden onaylandığını belirtir Akreditasyon Belgesi verilir (TOD, TOYK, TTB başkanlarının imzaladığı).

4. Belgenin nerede ne zaman verileceği ayrıca kliniğe bildirilecektir.

Hazırlayanlar: Dr. Pinar Aydın, Dr. Zeliha Yazar (13.07.2017 ve 10.9.2017, 17.09.2017)

Gözden geçiren: Dr. Orhan Odabaşı (TTB-UYEK) (20.06.2017, 12.07.2017)

TOYK Akreditasyon ve TTB UYEK ÇG onayı: 26.07.2017

TOYK YK onayı: 10.08.2017

TOD MYK onayı: 17.09.2017

Değerlendirme listesi, Rapor örneği, Ekleri hazırlayan, süreci gözden geçiren: Dr. Halit Oğuz, Dr. Pinar Aydın (31.01.2018)

2019 için revizyon: Dr. Tuba Atalay, 03.08.2018, Dr. Pinar Aydın 29.08.2018

2020 için revizyon: Dr. Ayşen Topalkara, 16.08.2019, Dr. Atilla Bayer, 21.08.2019

2021 için revizyon: Dr.Zeliha Yazar 28.9.2021

1. Ulusal Tıp eğitimi Akreditasyon Kurulu (UTEAK) <http://uteak.org.tr/>
2. TTB UDEK UYEK Yönergesi http://www.ttb.org.tr/udek/icerik_goster.php?Id=221
3. Türk Kardiyoloji Derneği <https://www.tkd.org.tr/menu/70/kurum-akreditasyonu>

İlgili Ekler

Ek 1 - Başvuru dilekçesi

Ek 2 - Akreditasyon standartları

Ek 3 - Akreditasyon Öz Değerlendirme Formu

Ek 4 - Öz Değerlendirme Raporu Hazırlama Kılavuzu

Ek 5 - UDEK-TU Eğitim Kurumu Akreditasyon Standartları

Ek 6 - Asistan Değerlendirme Formu

Ek 7 - Ziyaret Ekibini Değerlendirme Formu